

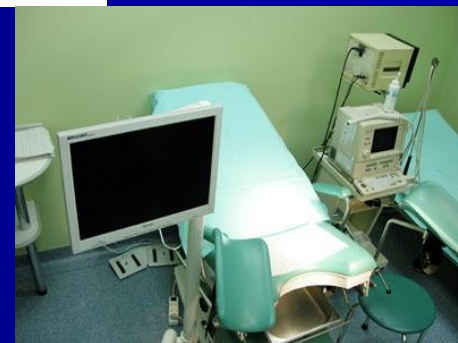
Narodowy Fundusz Zdrowia

***Badam się, więc jestem–
programy profilaktyczne
finansowane przez
Małopolski Oddział Wojewódzki NFZ***

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej
4. Zarządzenia 81/2013/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 17 grudnia 2013 r.

Miejsca realizacji profilaktyki

- **Lekarz poz**
Program profilaktyki chorób układu krążenia
Program profilaktyki chorób odtytoniowych – etap podstawowy
- **Pielęgniarka poz**
Program profilaktyki gruźlicy
- **Położna poz**
Program profilaktyki raka szyjki macicy
- **Lekarze specjaliści**
 - Program profilaktyki raka szyjki macicy
 - Program profilaktyki raka piersi
 - Program badań prenatalnych
 - Program profilaktyki chorób odtytoniowych – etap specjalistyczny

Pamiętajmy...

1. Profilaktyka to nie tylko programy profilaktyczne.
2. Programy profilaktyczne dotyczą wybranych problemów zdrowotnych np. schorzeń onkologicznych, kardiologicznych i innych.
3. Adresowane są do wybranych grup wiekowych.
4. Adresowane są do populacji potencjalnie zdrowej (cel – wczesne wykrycie choroby, bądź zapobieganie jej).

Program profilaktyki raka piersi

Celem realizacji programu jest obniżenie wskaźnika umieralności z powodu raka piersi do poziomu osiągniętego w przodujących w tym zakresie krajach Unii Europejskiej oraz podniesienie poziomu wiedzy kobiet na temat profilaktyki raka sutka, a także wprowadzenie na terenie całego kraju zasad postępowania diagnostycznego

Populacja, do której skierowany jest Program

Populacja kobiet w wieku od 50 do 69 lat, spełniających jedno z poniższych kryteriów:

- nie miały wykonywanej mammografii w ciągu ostatnich 24 miesięcy,
- otrzymały w ramach realizacji programu profilaktyki raka piersi pisemne wskazanie do wykonania ponownego badania mammograficznego po upływie 12 miesięcy (rak piersi u matki, siostry, córki lub mutacje w obrębie genów BRCA1 lub/i BRCA 2)

Kryteria wykluczające:

- Programem nie mogą być objęte kobiety, u których już wcześniej zdiagnozowano zmiany nowotworowe o charakterze złośliwym w piersi

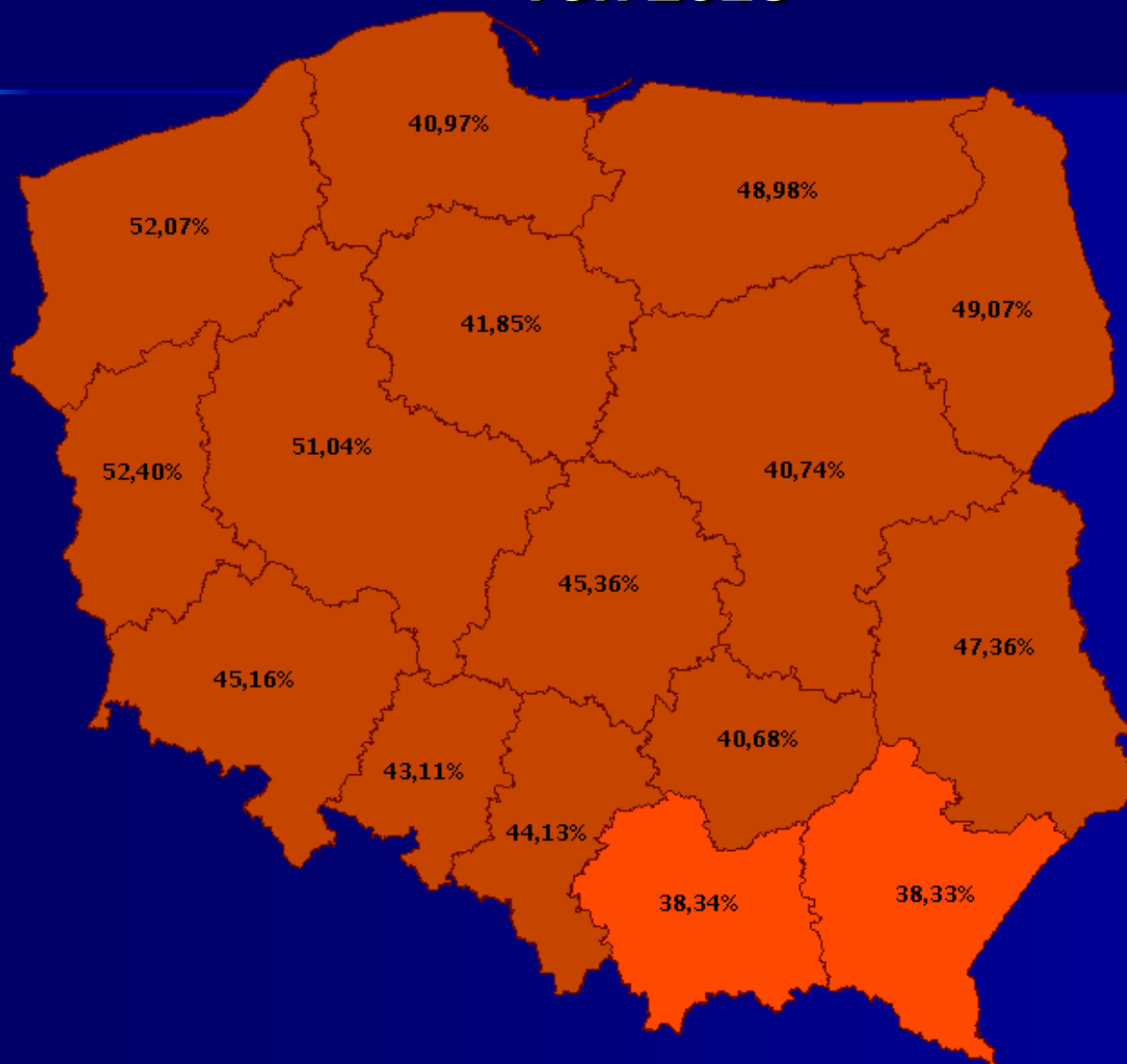
Świadczenia wykonywane w ramach Programu

- etap podstawowy - badanie mammograficzne
 - w przypadku nieprawidłowego wyniku badania skierowanie pacjentki do:
- etapu pogłębionej diagnostyki, który stanowi cykl zdarzeń i obejmuje: poradę lekarską, badanie fizykalne, mammografię uzupełniającą i/lub USG piersi, biopsję cienkoigłową /gruboigłową pod kontrolą technik obrazowych z badaniem cytologicznym/histopatologicznym pobranego materiału

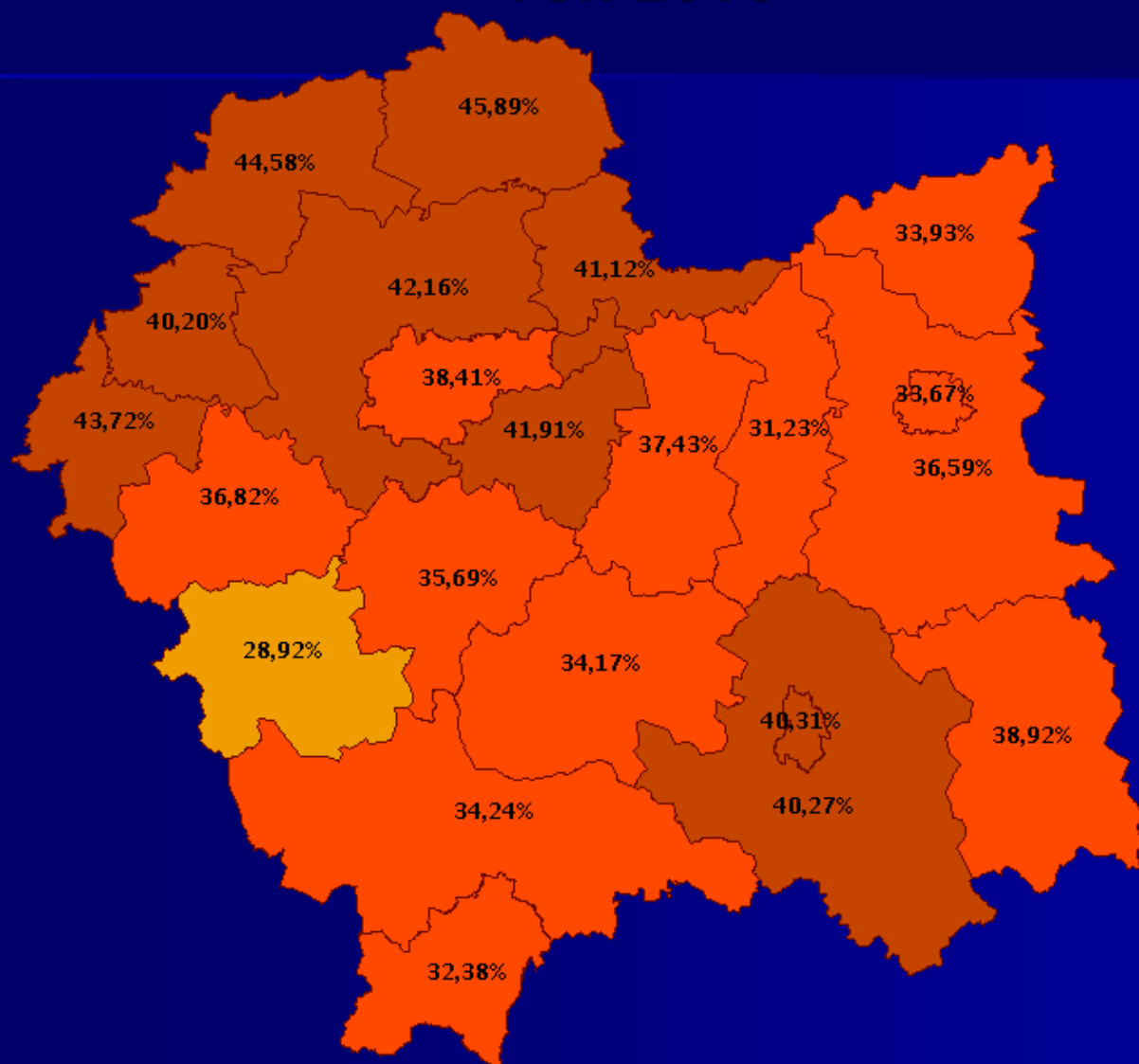
Liczba kobiet objętych Programem w latach 2011-2013

Dane dla woj. małopolskiego	Rok 2012	Rok 2012	Rok 2013
Liczba kobiet kwalifikująca się do Programu	202 602	206 705	210 074
Liczba kobiet przebadanych w Programie	76 336	79 019	76 760
Przebadana populacja %	37,7%	38,2%	36,5%

Objęcie populacji Programem profilaktyki raka piersi w Polsce (średnia wartość 44,17%) rok 2013

***Objęcie populacji Programem profilaktyki raka piersi w Małopolsce (średnia wartość 38,34%)
rok 2013***

Jakość pod kontrolą

Wszystkie pracownie mammograficzne realizujące Program profilaktyki raka piersi na podstawie umowy z NFZ co rok poddawane są:

- kontroli jakości - prowadzonej przez Wojewódzki Ośrodek Koordynujący Populacyjne Programy Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy (WOK)
- audytowi klinicznemu zdjęć mammograficznych - ocena zdjęć przeprowadzana jest centralnie, zgodnie z aktualizowanymi corocznie zasadami audytu klinicznego, opracowanymi przez Centralny Ośrodek Koordynujący we współpracy z Sekcją Chorób Piersi PLTR, zaakceptowanymi przez Krajowego Konsultanta w dziedzinie radiologii i diagnostyki obrazowej oraz Ministerstwo Zdrowia

Efekty

- W 2013 roku przebadano w Programie 76 760 kobiet
- U 31 tys. kobiet wykryto różnego rodzaju łagodne guzki, u 242 kobiet zmiany podejrzane (wymagające dalszej diagnostyki)
- **U 112 kobiet wykryto nowotwory złośliwe**

Zgodnie z odpowiedziami kobiet, biorących udział w badaniu, głównym źródłem informacji na temat programu były dla nich imienne zaproszenia wysłane przez NFZ (49% wskazań). Ponad 7% kobiet dowiedziało się o programie od lekarza specjalisty, tylko 3,4% od lekarza poz, a 1,3% od położnej poz.

Finansowanie świadczeń realizowanych w ramach Programu profilaktyki raka piersi

Świadczenia realizowane w ramach Programu profilaktyki raka piersi są to **świadczenia nielimitowane**, tzn. każde wykonane w Programie badanie jest przez Narodowy Fundusz Zdrowia sfinansowane.

- Rok 2011 – 6 564 717 zł (wartość planu 5 782 567)
- Rok 2012 – 6 820 772 zł (wartość planu 7 542 887)
- Rok 2013 – 6 636 651 zł (wartość planu 7 464 890)

Program realizowany jest w Małopolsce w 36 pracowniach stacjonarnych i 9 pracowniach mobilnych.

Program profilaktyki raka szyjki macicy

- Celem realizacji programu jest zmniejszenie wskaźnika umieralności kobiet na raka szyjki macicy do poziomu osiągniętego w przodujących w tym zakresie krajach Unii Europejskiej oraz podniesienie poziomu wiedzy kobiet na temat profilaktyki raka szyjki macicy, a także i wprowadzenie na terenie całego kraju jednolitego modelu postępowania diagnostycznego

Populacja, do której skierowany jest Program

- Populacja kobiet w wieku od 25 do 59 lat, (przy określaniu wieku należy brany pod uwagę rok urodzenia). Badania przeprowadzane są 1 raz na 3 lata.

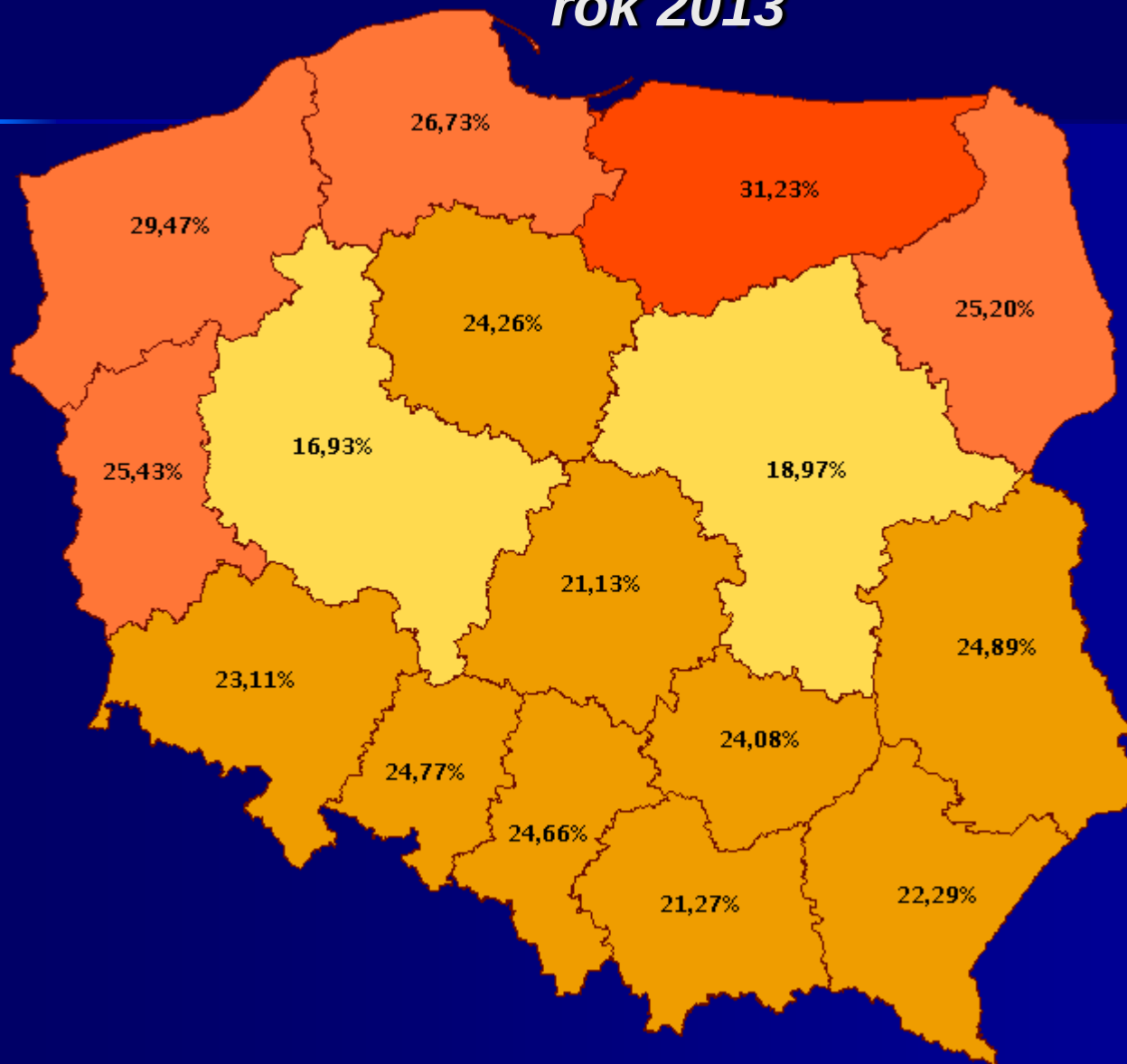
Badania wykonywane w ramach Programu:

- Badanie cytologiczne (etap podstawowy - realizowany w każdej poradni ginekologicznej, która ma podpisaną umowę z NFZ)
- Jeżeli wynik wzbudzi wątpliwości – dalsza diagnostyka czyli kolposkopia lub kolposkopia z pobraniem wycinków do badań histopatologicznych)

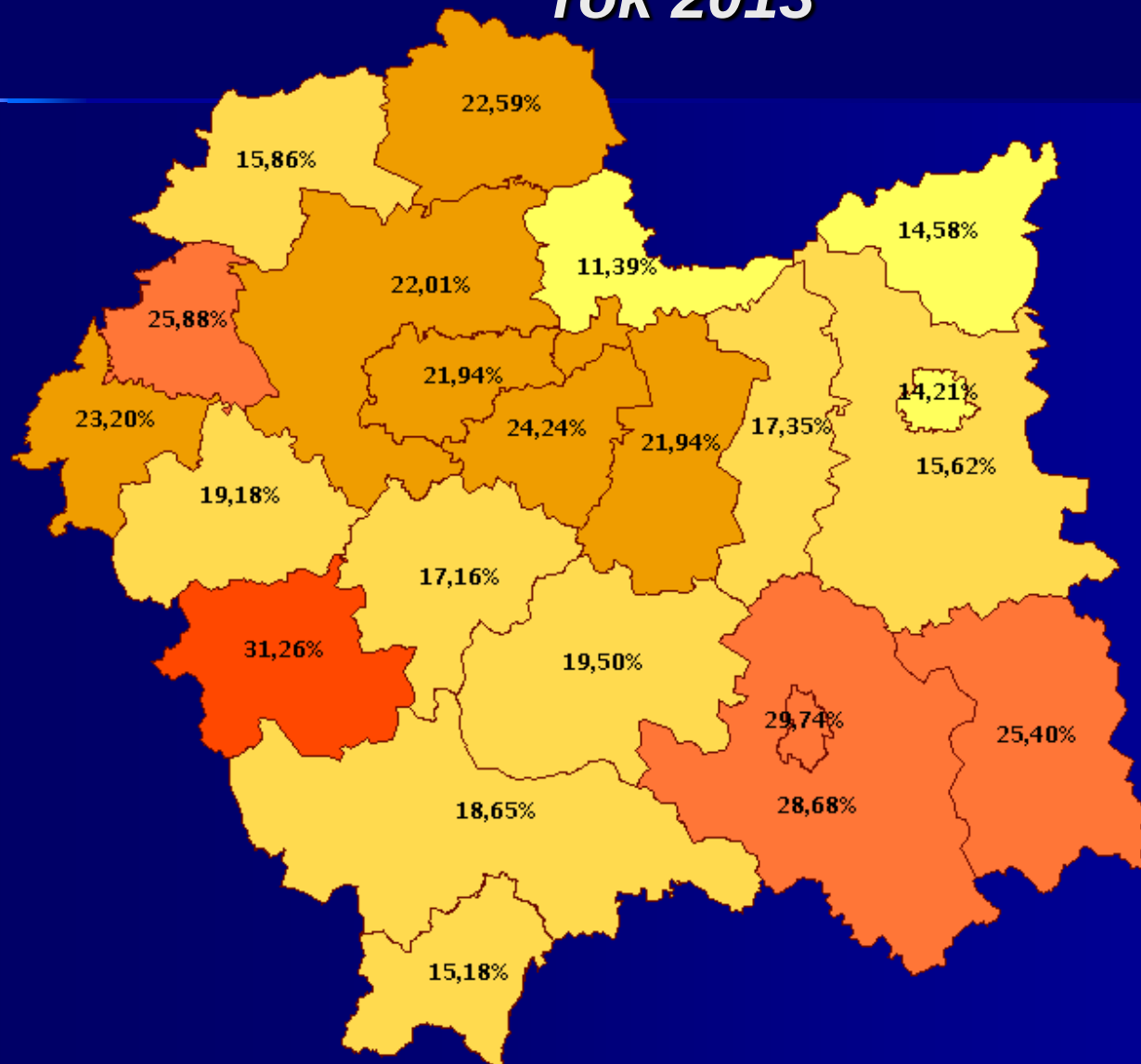
Liczba kobiet objętych Programem w latach 2011-2013

Dane dla woj. małopolskiego	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Liczba kobiet kwalifikująca się do Programu	833 816	836 170	838 409
Liczba kobiet przebadanych w Programie	61 524	60 504	58 720
Przebadana populacja %	7,4%	7,2%	7,0%

***Objęcie populacji Programem profilaktyki raka
szyjki macicy w Polsce (średnia wartość 22,91%)
rok 2013***

**Objęcie populacji Programem profilaktyki raka szyjki
macicy w Małopolsce (średnia wartość 21,27%)
rok 2013**

Jakość pod kontrolą

Poniższa tabela obrazuje jakość badań cytologicznych wykonywanych w ramach programu w województwie małopolskim

Pobierający	Procent badań odpowiednich do oceny		Procent badań odpowiednich do oceny warunkowo		Procent badań nieodpowiednich do oceny	
	Małopolska	Polska	Małopolska	Polska	Małopolska	Polska
Ginekolog	82,82%	78,06%	16,90%	21,33%	0,28%	0,60%
Położna	83,12%	79,00%	13,36%	20,44%	0,52%	0,56%
RAZEM:	82,87%	78,15%	16,83%	21,25%	0,31%	0,59%

Efekty

W 2013 roku przebadano w Małopolsce
58 712 kobiet

U prawie 1 140 kobiet stwierdzono obecność
nieprawidłowych komórek nabłonkowych

**Wykryto zmiany przedrakowe u 565 kobiet,
a u 26 kobiet wykryto raka**

Finansowanie świadczeń realizowanych w ramach Programu profilaktyki raka szyjki macicy

Świadczenia realizowane w ramach Programu profilaktyki raka piersi są to **świadczenia nielimitowane**, tzn. każde wykonane w Programie badanie jest przez Narodowy Fundusz Zdrowia sfinansowane.

- Rok 2011 – 3 025 233 zł
- Rok 2012 – 3 213 531 zł
- Rok 2013 – 2 977 853 zł

Program realizowany jest w 259 poradniach ginekologicznych, które mają podpisaną umowę z MOW NFZ

Sposób monitorowania Programu

Rok 2007 – wprowadzenie Systemu Informatycznego

Monitorowania Profilaktyki - SIMP

- Możliwość weryfikowania uprawnień do udziału w Programie przed udzieleniem świadczenia
- Aktualność informacji w czasie rzeczywistym (np. wyniki, jakość)
- Wydajność - kto ile wykonał badań
- Bieżąca informacja o wielkości przebadanej populacji
- Możliwość weryfikacji listy aktywnej lekarza poz pod kątem informacji o wykonanych badaniach mammograficznych i cytologicznych (tylko 2,3% kobiet wie o programie od lekarza poz !!!)
- Przygotowywanie wysyłki zaproszeń oraz monitorowanie zgłaszalności na badania (WOK)
- Śledzenie drogi kobiet z nieprawidłowymi wynikami badań, które nie zgłosiły się do pogłębionej diagnostyki (WOK)

Zgłaszalność w Małopolsce

Program profilaktyki raka szyjki macicy: **21%**

Program profilaktyki raka piersi: **39%**

- Poprawa świadomości zdrowotnej społeczeństwa, w tym na temat zagrożeń chorobami nowotworowymi i skutecznej profilaktyki, stanowią długotrwały proces.
- Wysoki udział w skryningach populacyjnych jest właściwy dla krajów, które posiadają kilkudziesięcioletnie doświadczenie w ich realizacji.
- Przykład - Finlandia, gdzie poziom zgłaszalności kobiet na badania profilaktyczne wynosi 80% - 90%, (ale dopiero po 20 latach realizacji skryningów populacyjnych).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Elżbieta Sołtys

Dział Kontraktowania Świadczeń Opieki Zdrowotnej MOW NFZ

Sekcja POZ, Programów Profilaktycznych i OPD

Tel. 012/ 29-88-122

elzbieta.soltys@nfz-krakow.pl